

Møtereferat 1. februar 2010. KOSTRA-VAR gruppe møte.

Til stede: Bent Devik, KRD
Øivind Ryenbakken, Oslo Kommune
Kai Hagestrøm, Bærum kommune
Liliane Myrstad, FHI
Harald Gaarde, Klif
Roy Ulvang, Avfall Norge
Gisle Berge, SSB
Kari B. Mellem, SSB
Eva Vinju, SSB
Svein Homstvedt, SSB
Torild Fløysvik, SSB

Fraværende: Simen Sætherdal, SSB
Coretta Saugstad, SSB
Ole Lien, Norsk Vann
Elisabeth Møyland, Klif
Atle Wold, Mattilsynet

Referent: Gisle Berge

1. Kommunal tjenesteproduksjon – hvordan få med hele bildet? – Torild Fløysvik

KOSTRA skal i utgangspunktet gi oversikt og styringsinformasjon uavhengig av hvordan kommunen organiseres.

Når en tjeneste skilles ut kan dette utgjøre en utfordring for statistikkene. Hvordan blir sammenhengen mellom tjenester og økonomi? Vil data på regnskap samsvare fullt ut med data på tjenesten ("teller og nevner-problematikk").

Begrepet konsern er i utgangspunktet en KOSTRA konstruksjon, og omfatter aktivitet som hører inn under kommunens ansvar. Konsern omfatter både kommunekassa, kommunale selskaper, IKSer og andre kommunale samarbeid.

Foreløpig er det imidlertid få KOSTRA-arbeidsgrupper som bruker konsernfaktaark.

Fra SSBs side er det nå et ønske om å gå over til konsernfaktaark, slik at kommunenes ansvar synliggjøres i bedre grad. Fylkesmannen har allerede fått oppdrag fra KRD om å fokusere på konsern.

Foretak og IKS er skilt ut regnskapsmessig fra kommunekassa og for å få med hele bildet må disse rapportere regnskapene i KOSTRA. Det er imidlertid ikke bestandig dette skjer.

En del IKS på avfallsområdet har signalisert at de ønsker senere rapporteringsfrist, da regnskapene normalt ikke er klare til 15. februar. Kan dette forklare noe av den manglende rapporteringen i skjema 23 på avfallsområdet?

Det finnes en del nettingsarter som omfatter interne transaksjoner mellom iks og kommunekassa. Disse må elimineres fra regnskapet for ikke å innføre feil, og skal føres på egne arter for kjøp og salg.

Dersom en aktivitet er skilt ut som foretak, er det ikke bestandig gitt at investeringene føres på foretaket. Brutto investeringsutgifter er for VAR-området hentet fra kommuneregnskapet, men dette gir trolig et feil bilde i KOSTRA.

Det finnes per i dag ikke noe nøkkeltall som sier noe om antall årsverk på VAR-området. Kunne dette være interessant? Hvor mange jobber i vann, avløp og avfall totalt? Årsverk er trolig mer aktuelt for helse og omsorg og skolesektoren enn for VAR. Nevneren i brøken i nøkkeltallene vil normalt være antall innbyggere, og kun i mindre grad årsverk.

Det er KOSTRA arbeidsgruppene som best kjenner området og det er derfor viktig at temaet diskuteres i gruppene. Dette gjelder spesielt avtalebasert samarbeid som tradisjonelt ikke fanges opp så lett.

Konkrete arbeidsoppgaver for arbeidsgruppene våren 2010 i KOSTRA ble delt ut i form av et eget ark (datert 12.01.2010). Kort oppsummert omfatter dette:

- Kvalitetssikre omfanget i teller og nevner i nøkkeltallene
- Sørge for god nok informasjon hva som inngår i nøkkeltallene
- Rydde opp i omfang og struktur i faktaarkene
- Spre kunnskap om konserntallene
- Vurdere problemstillinger knyttet til forskjellig organisering utover konserndefinisjonen som ikke er håndtert i rapporteringen/publiseringen i dag.
- Vurdere perspektiver i fremtidig publisering i KOSTRA i tillegg til det som publiseres i dag
- Vurdere hva KOSTRA skal/bør/kan omfatte innenfor det aktuelle fagområdet

I KOSTRA-grupperapport 2010 er det ønskelig at gruppene kommer med innspill på konsern (jfr. punktlista ovenfor), slik at vi kan få et forbedret og mer helhetlig bilde av kommunal sektor.

SSB jobber for tiden med en ny versjon av websiden sin på ssb.no. Et av hovedmomentene er hvordan man kan gjøre formidlingen mer brukervennlig. Slik som KOSTRA fungerer nå er det ikke spesielt brukervennlig med mange nøkkeltall på et og samme faktaark. Kunne man plukket ut 10 nøkkeltall som beskrev sektoren, og slik sett gjøre det mindre komplisert og redusere fare for ”information overflow”.

Når det gjelder konsern og publisering på VAR-området, så ser det relativt bra ut. Det publiseres allerede mye på konsern-nivå, men det finnes også noen unntak, slik som brutto investeringsutgifter som hentes fra de innrapporterte kommuneregnskapene.

I denne omgang er det ikke ment som et omfattende arbeide, men snarere en bevisstgjøring innenfor de ulike områdene og start på en lengre prosess.

Et større ”dypdykk” vil foreløpig kun bli foretatt på to utvalgte områder innenfor (1) helse og omsorg og (2) samferdsel.

2. Arbeidsgruppenes rolle og ansvar

Arbeidsgruppa KOSTRA-VAR mangler nå en ”liten kommune”. Det er kun store kommuner representert – Oslo og Bærum – og det kan være formålstjenelig å få med representanter fra en eller flere mindre kommuner slik at vi sikrer oss at de også ”blir hørt”. Samtidig kan vi spørre oss om antallet kommuner som er representert er få? Kunne kanskje vært doblet? Det tas kontakt med KS om dette, samt spørsmålet om det bør utnevnes vararepresentanter til arbeidsgruppa.

Grupperapporten oversendes til respektivt fagdepartement og samordningsrådet. Fagdepartementet får oversendt rapporten via KOSTRA sentralt.

Når det gjelder innhenting av data, så bør bruken av registre oppfordres. Dette gir minst oppgavebyrde og slik sett den ”minst belastende” formen for datainnhenting. Viktig er også at vi forsikrer oss mot dobbeltrapportering.

I arbeidsgruppa er det viktig at vi husker på at vi representerer en etat eller kommunene. Det oppfordres til en videre diskusjon blant arbeidskolleger om ulike spørsmål som tas opp i gruppa.

Det vi i arbeidsgruppa på VAR-området kanskje ikke har gjort så mye er ”oppfølging av statistikken”. Trenger vi mer diskusjon om selve statistikken? Det er en ide å ha et noe mindre fokus på rapportering (hvor mange rapporterer etc?) og mer over på hva som kommer ut av tall og statistikk fra rapporteringen.

Mattilsynet har i år overtatt rapporteringsansvaret på vann gjennom sitt innrapporteringssystem MATS (nytt av året). Plattformen foregår på Altinn og krever et personnummer for innlogging. En del vannverk har organisasjonsnummer. Disse får bare et brev, men ikke skjema. Det nye systemet vil kunne påvirke innrapporteringen, og dermed også statistikken.

3. Avløpsstatistikk for fritidsboliger

Punkt 3 på dagsorden ble utsatt til neste møte.

Neste møte er satt til 16. april 2010. Mer nøyaktig tidspunkt og dagsorden sendes ut senere.